

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ79/2021

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα στις 29 Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι ένα (2021), ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 π.μ. επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων : Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος

Μέλη: Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων

Εισηγητής: Δρ. Δημήτριος Θεοδωράς, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγματεύσεως, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, η οποία και αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, για την προσφυγή του Δήμου Γρεβενών σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, προκειμένου για την ανάθεση της προμήθειας με τίτλο «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ» προϋπολογιζόμενης δαπάνης 243.350,00€ χωρίς Φ.Π.Α. 24% και γενικό σύνολο με Φ.Π.Α. 24% 301.754,00€, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016.

1. Με το αριθμ. 14869/2-11-2021 έγγραφο του Δήμου Γρεβενών (αριθμ. πρωτ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6580/2-11-2021), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2 περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011 για την ανάθεση προμήθειας «Καυσίμων», προϋπολογισθείσας δαπάνης 243.350,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, για τις ανάγκες του Δήμου Γρεβενών και των νομικών του προσώπων, σε συνέχεια εν μέρει άγονου, ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:
 - 2.1 Με την αριθμ. 6857/31-5-2021 Διακήρυξη του (ΑΔΑΜ: 21PROC008689311 2021-5-31), ο Δήμος Γρεβενών διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την ανάθεση προμήθειας «Καυσίμων και Λιπαντικών», συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.108.357,80 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η Σύμβαση ορίστηκε ότι θα είχε διάρκεια 24 μήνες ήτοι από 1-1-2022 έως 31-12-2023. Ο διαγωνισμός πήρε Αριθμό Συστήματος 132353 για την ομάδα Α - Καύσιμα και 132361 για την ομάδα Β - Λιπαντικά στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και αναρτήθηκε την 1^η Ιουνίου 2021. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίστηκε η 15^η Ιουνίου 2021 και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr, ορίστηκε η 9η Ιουλίου 2021 και ώρα 15:00. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης προσφορών του διαγωνισμού ορίστηκε η 15^η Ιουλίου 2021 και ώρα 10:00. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει δύο (2) ομάδες με δεκατρία (13) τμήματα και κάθε διαγωνιζόμενος μπορούσε να συμμετέχει υποβάλλοντας προσφορά είτε για το σύνολο των προς προμήθεια καυσίμων ανά κατηγορία, είτε για το κάθε είδος χωριστά ανά φορέα και ανά κατηγορία. Οι αναλυτικοί πίνακες όπως παρουσιάζονται στη διακήρυξη του διαγωνισμού αποτυπώνονται αμέσως κατωτέρω:

ΦΟΡΕΑΣ 1. : ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.1 ΚΑΥΣΙΜΑ					
A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΛΙΤΡΑ)	ΔΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 5/3/21)	ΔΑΠΑΝΗ	CPV
1	ΠΕΤΡ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	140.000,00	0,785	109.900,00	09135100-5
2	ΠΕΤΡ. ΚΙΝΗΣΗΣ	260.000,00	1.057	274.820,00	09134100-8
3	BENZINΗ ΑΜΟΛΥΒΔΗ	30.000,00	1.276	38.280,00	09132100-4

			ΣΥΝΟΛΟ	423.000,00	
			Φ.Π.Α. 24%	101.520,00	
			ΣΥΝΟΛΟ	524.520,00	
ΦΟΡΕΑΣ 2. : Δ.Ε.Κ.Ε.Γρεβενών					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2.1 ΚΑΥΣΙΜΑ					
A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΛΙΤΡΑ)	ΔΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 5/3/21)	ΔΑΠΑΝΗ	CPV
4	ΠΕΤΡ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	<i>50.000,00</i>	<i>0,785</i>	<i>39.250,00</i>	09135100-5
5	ΠΕΤΡ. ΚΙΝΗΣΗΣ	<i>6.000,00</i>	<i>1.057</i>	<i>6.342,00</i>	09134100-8
6	BENZINΗ ΑΜΟΛΥΒΔΗ	<i>16.000,00</i>	<i>1.276</i>	<i>20.416,00</i>	09132100-4
			ΣΥΝΟΛΟ	66.008,00	
			Φ.Π.Α. 24%	15.841,92	
			ΣΥΝΟΛΟ	81.849,92	
ΦΟΡΕΑΣ 3. : Κ.Κ.Α.Α.Γρεβενών					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3.1 ΚΑΥΣΙΜΑ					
A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΛΙΤΡΑ)	ΔΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 5/3/21)	ΔΑΠΑΝΗ	CPV
7	ΠΕΤΡ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	<i>260.000,00</i>	<i>0,785</i>	<i>204.100,00</i>	09135100-5
8	ΠΕΤΡ. ΚΙΝΗΣΗΣ	<i>1.000,00</i>	<i>1.057</i>	<i>1.057,00</i>	09134100-8
9	BENZINΗ ΑΜΟΛΥΒΔΗ	<i>800,00</i>	<i>1.276</i>	<i>1.020,80</i>	09132100-4
			ΣΥΝΟΛΟ	206.177,80	
			Φ.Π.Α. 24%	49.482,67	
			ΣΥΝΟΛΟ	255.660,47	
ΦΟΡΕΑΣ 4. : ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Γρεβενών					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.1 ΚΑΥΣΙΜΑ					
A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΛΙΤΡΑ)	ΔΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 5/3/21)	ΔΑΠΑΝΗ	CPV
10	ΠΕΤΡ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	<i>240.000</i>	<i>0,785</i>	<i>188.400,00</i>	09135100-5
			ΣΥΝΟΛΟ	188.400,00	
			Φ.Π.Α. 24%	45.216,00	
			ΣΥΝΟΛΟ	233.616,00	
ΦΟΡΕΑΣ 5. : ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Γρεβενών					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5.1 ΚΑΥΣΙΜΑ					
A/A	ΕΙΔΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΛΙΤΡΑ)	ΔΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΔΑΠΑΝΗ	CPV

			(ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 5/3/21)		
11	ΠΕΤΡ. ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	240.000	0,785	188.400,00	09135100-5
			ΣΥΝΟΛΟ	188.400,00	
			Φ.Π.Α. 24%	45.216,00	
			ΣΥΝΟΛΟ	233.616,00	
			ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΩΝ		
			Φ.Π.Α. 24%		
			ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.2 ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

A/A	ΕΙΔΟΣ ΛΑΔΙΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΤΕΜΑΧΙΑ)	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ (ΕΥΡΩ)	CPV
	Λάδι SAE20W/50 (δοχείο 4 λίτρα)	30	16,00	480,00	24951000-5
	Λάδι SAE20W/50 (δοχείο 20 λίτρα)	20	80,00	1.600,00	24951000-5
	Λάδι SAE15/W40 (δοχείο 4 λίτρα)	60	16,00	960,00	24951000-5
	Λάδι SAE15/W40 (δοχείο 20 λίτρα)	60	80,00	4.800,00	24951000-5
	Λάδι SAE10/40 (δοχείο 4 λίτρα)	60	25,00	1.500,00	24951000-5
	Λάδι SAE10/40 (δοχείο 20 λίτρα)	60	110,00	6.600,00	24951000-5
	Λάδι υδραυλικού 5/30 (δοχείο 20 λίτρα)	20	30,00	600,00	24951000-5
	Λάδι τέλους ISO46 υδραυλικού (δοχείο 20 λίτρα)	70	60,00	4.200,00	24951000-5
12	Λάδι τέλους ISO68 υδραυλικού (δοχείο 20 λίτρα)	70	60,00	4.200,00	24951000-5
	ΒαλβολίνηSAE80/W90 (δοχείο 4 λίτρα)	80	20,00	1.600,00	24951000-5
	Λάδι ATF-A (δοχείο 4 λίτρα)	50	27,00	1.350,00	24951000-5
	Αντιψυκτικό (δοχείο 1 λίτρο)	600	6,00	3.600,00	24951311-8
	Αντιπαγωτικό πετρελαίου (δοχείο 1 λίτρο)	100	15,00	1.500,00	24951200-7
	Λάδι μίξης (δοχείο 1 λίτρο)	200	7,00	1400,00	
			ΣΥΝΟΛΟ	34.390,00	
			Φ.Π.Α. 24%	8.253,60	
			ΣΥΝΟΛΟ	42.643,60	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3.2 ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΚΑΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

A/A	ΕΙΔΟΣ ΛΑΔΙΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΤΕΜΑΧΙΑ)	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ (ΕΥΡΩ)	CPV
	Λάδι SAE15/W40 (δοχείο 4 λίτρα)	60	16,00	960,00	24951000-5
	ΒαλβολίνηSAE80/W90 (δοχείο 1 λίτρο)	20	5,00	100,00	24951000-5
13	ΒαλβολίνηSAE80/W90 (δοχείο 4 λίτρα)	20	20,00	400,00	24951000-5
			ΣΥΝΟΛΟ	1.460,00	
			Φ.Π.Α. 24%	350,40	

	ΣΥΝΟΛΟ	1.810,40	
--	---------------	-----------------	--

- 2.2** Περίληψη της Διακήρυξης στάλθηκε, με ηλεκτρονικά μέσα την 27η Μαΐου 2021 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία και δημοσιεύτηκε την 1η Ιουνίου 2021 (S 104–273393).
- 2.3** Περίληψη της Διακήρυξης (ΑΔΑ: Ω8ΔΙΩ9Γ-ΡΗ3) δημοσιεύτηκε την 2^η Ιουνίου 2021 στις εφημερίδες «ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ» και «ΠΡΩΙΝΗ» και την 4^η Ιουνίου 2021 στην εφημερίδα «ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ».
- 2.4** Επιπρόσθετα, όλο το τεύχος της Διακήρυξης αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 31^η Μαΐου 2021 και στην ιστοσελίδα του Δήμου www.dimosgrevenon.gr την 1^η Ιουνίου 2021.
- 2.5** Με το αριθμ. 1/16-7-2021 Πρακτικό (Δικαιολογητικά συμμετοχής - Τεχνική προσφορά), η Επιτροπή του Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι υποβλήθηκαν προσφορές από τρεις οικονομικούς φορείς οι οποίοι πληρούν όλους τους απαραίτητους όρους της Διακήρυξης.
- 2.6** Με το αριθμ. 2/28-7-2021 Πρακτικό (Αξιολόγηση Οικονομικών Προσφορών), η Επιτροπή του Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι δεν υποβλήθηκαν προσφορές για τα τμήματα 4 και 7.
- 2.7** Με την αριθμ. 325/2021 23-8-2021 Απόφασή της (Ψηφιακά Υπογεγραμμένη), η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Γρεβενών ενέκρινε τα από 16-7-2021 και 28-7-2021 πρακτικά, κήρυξε τον διαγωνισμό εν μέρει άγονο, και συγκεκριμένα για τα τμήματα 4 και 7 και πρότεινε την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τις ομάδες αυτές κατόπιν σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ.
- 2.8** Με το αριθμ. 14429/25-10-2021 έγγραφό του, ο Δήμος Γρεβενών βεβαιώνει ότι «Δεν υποβλήθηκαν προδικαστικές προσφυγές για την προμήθεια με τίτλο «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΤΙΑ 2022-2023» (ΤΜΗΜΑ1. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΤΙΑ 2022-2023) προϋπολογισμού 1.374.363,67€ (συμπ. ΦΠΑ 24%), με αριθμό διακήρυξης 6857/31-05-2021».
- 2.9** Κατόπιν των ανωτέρω, ο Δήμος Γρεβενών με το προαναφερόμενο έγγραφό του, στο οποίο επισυνάπτεται σχέδιο Απόφασης περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου να προσφύγει στη **διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τα τμήματα 4 (Πετρέλαιο Θέρμανσης Φορέα Δ.Ε.Κ.Ε. Γρεβενών) και 7 (Πετρέλαιο Θέρμανσης Φορέα Κ.Κ.Α.Α. Γρεβενών) για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 243.350,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, για τις ανάγκες του Δήμου Γρεβενών και των νομικών του προσώπων, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης.**

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 3.** Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει ότι: «2.α. Οι αποφάσεις των αναθετουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. [...]».
- 4.** Το άρθρο 5 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την

εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α., ορίζονται τα ακόλουθα: ...β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. β) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις άνω περιπτώσεις α', β', και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ».

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού 2017/2365 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2017 «για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», το ανωτέρω χρηματικό όριο (των 209.000€) του αρθ. 5 στοιχείο γ' του ν. 4412/2016, το οποίο αφορά τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, όπως η αιτούσα, έχει τροποποιηθεί από 1.1.2018 και για τα έτη 2018 και 2019 στο ποσό των 221.000€, ενώ από 01.01.2020 τροποποιήθηκε στο ποσό των 214.000€, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ όσον αφορά στα κατώτατα χρηματικά όρια για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων.

5. Το άρθρο 6 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή προβλέπει απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών για τους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει υπόψη της τα ποσά αυτά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης 2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου. Με διαπιστωτική πράξη του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή του Διοικητή ή του Προέδρου για τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ορίζονται οι ανεξάρτητες επιχειρησιακές μονάδες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που πληρούν τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...].».
6. Το άρθρο 27 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 60 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 67. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. [...]. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντμήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37.[...].».
7. Το άρθρο 32, του Ν. 4412/2016 (Α' 147), το οποίο ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του

άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της. Μη κατάλληλη θεωρείται μια προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. [...]».

8. Το άρθρο 66 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), το οποίο ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 52 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν τις διακηρύξεις και τις προκηρύξεις, ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης αυτών, με την επιφύλαξη εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 38, στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ημερομηνία ανάρτησης των ως άνω στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ. [...]

3. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 62, 63 και 64, καθώς και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης, σύμφωνα με το άρθρο 65. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι αναθέτουσες αρχές δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 65.[...]

9. Στο άρθρο 142 « Έναρξη ισχύος Μέρους Α' » του ν. 4782/2021(Α' 36/2021)«Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» προβλέπεται ότι:

«1. Η ισχύς των διατάξεων: α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4,34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138, γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α` της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α` της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.»

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

10. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Γρεβενών αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 2, περίπτωση α' του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.
11. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας, προϋπολογισμού 243.350,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, σε συνέχεια ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων συνολικού προϋπολογισμού 1.108.357,80 ευρώ χωρίς ΦΠΑ,

- συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή γνώμης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει.
12. Επισημαίνεται ότι, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32, παράγραφος 2, περ. α' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει μία Αναθέτουσα Αρχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ήτοι στην εξεταζόμενη περίπτωση, είναι: α) η προηγούμενη νομίμως διεξαχθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) η μη υποβολή προσφοράς, γ) η μη ουσιαστική τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης.
 13. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).
 14. Ειδικότερα δε, σχετικά με την υπό σημείο 12.α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2, περ. α' του άρθρου 32, συνέχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ - Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ - Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).
 15. Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται ότι ο Δήμος Γρεβενών διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την ανάθεση προμήθειας «Καυσίμων και Λιπαντικών», προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.108.357,80 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η εν λόγω Διακήρυξη, για την οποία τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από την συμμετοχή του στον διαγωνισμό και τηρήθηκε η ελάχιστη προθεσμία υποβολής προσφορών του αρ. 27 παρ. 4 ν. 4412/2016.
 16. Ως προς την προϋπόθεση της μη υποβολής προσφορών, από το παρατεθέν ιστορικό προκύπτει ότι με την αριθμ. 325/23-8-2021 Απόφαση της, η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου

Γρεβενών ενέκρινε τα σχετικά Πρακτικά και κήρυξε άγονο το διαγωνισμό για τα τμήματα 4 και 7 για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 243.350,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, και ως εκ τούτου ζητά την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

17. Ως προς την προϋπόθεση της μη ουσιώδους τροποποίησης των αρχικών όρων της σύμβασης, στο υποβληθέν σχέδιο Απόφασής του, ο Δήμος Γρεβενών ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να προσφύγει στην διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης.

IV. Συμπέρασμα:

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του εγγράφου αιτήματος με αριθμ. 14869/2-11-2021 του Δήμου Γρεβενών (αριθμ. πρωτ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6580/2-11-2021), με το οποίο ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2 περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011 για την ανάθεση προμήθειας «Καυσίμων», προϋπολογισθείσας δαπάνης 243.350,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, για τις ανάγκες του Δήμου Γρεβενών και των νομικών του προσώπων, σε συνέχεια εν μέρει άγονου, ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2021

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης